

**การศึกษาแหล่งการเรียนรู้และทักษะทางสังคม
ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
A Study on Learning Resources and Social Skills of
Education Students in Silpakorn University**

นงนุช โรจนเลิศ*
Nongnuch Rotjanaalert

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งการเรียนรู้และทักษะทางสังคมของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ตามการรับรู้ของนักศึกษา โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2555 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 จำนวน 318 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตอนที่ 2 จำนวน 20 คน เลือกเป็นกรณีตัวอย่างจากนักศึกษา 10 วิชาเอก วิชาเอกละ 2 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ค่า ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีทักษะทางสังคม อยู่ในระดับมาก 2. นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีระดับชั้นการศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ย และสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน มีทักษะทางสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทักษะทางสังคม ไม่แตกต่างกัน 3. แหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ทักษะทางสังคมนักศึกษามากที่สุด คือ กลุ่มเพื่อน รองลงมา คือ ครอบครัว เครือข่ายสังคมออนไลน์ โรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน

คำสำคัญ : ทักษะทางสังคม/ แหล่งการเรียนรู้

* อาจารย์ ดร. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The main purposes of this research were to study the availability of learning resources and social skills of education students in Silpakorn University. It was descriptive research using quantitative and qualitative methodology. Samples were 318 students in Faculty of Education, Silpakorn University in the academic year 2012 derived by stratified random sampling technique for the first phase of study, and for the second phase of study were purposive sampling of 20 students from 10 major of studies each of 2 students. Research instruments used to collect the data were a structured questionnaire, and an interview questionnaire. Data analysis involved fundamental statistical analysis, t-test, and One-Way ANOVA. Content analysis were also used for qualitative data.

The results showed that: 1. The students' social skills were prevalent at the high level. 2. The students' social skills as classified by level of education, students' grade point average, program of study were significantly different at a statistical level of .05, while classified by gender were not significantly different. 3. The learning resources which facilitated the development of students' social skills according to their awareness were the peer group, students' family, social network, school or university atmosphere and mass media.

Keywords: Social Skills/ Learning Resources/ Peer Group/ Students' Family/ Social Network/ School or University Atmosphere and Mass Media.

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี และวัฒนธรรม จากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลกระทบต่อประชาคมโลกต้องปรับแนวการดำเนินชีวิต ปรับระบบ กลไกในการทำงาน ทั้งเพื่อความอยู่รอด ก้าวทันความเปลี่ยนแปลง เพิ่มศักยภาพในการพัฒนาประเทศ และการแข่งขันกับนานาประเทศ สังคมซึ่งยึดความเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของโลกได้ก็จะเป็นผู้ได้เปรียบ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นหัวใจสำคัญแห่งการ

พัฒนาประเทศในทุกด้าน UNICEF (2015) ได้ให้ความสำคัญกับเกี่ยวกับการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะจำเป็นในการดำเนินชีวิต (Life Skills) เช่น ความสามารถในการตัดสินใจ (Decision Making) ความสามารถในการแก้ปัญหา (Problem Solving) การมีความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) การมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal Relation Skills) ความตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) ความเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น (Empathy) การจัดการกับอารมณ์ (Coping

With Emotion) และการจัดการกับความเครียด (Coping With Stress) ว่าเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ สำหรับการปรับตัวในสังคมที่ซับซ้อน วนวย การป้องกันปัญหาสุขภาพ ปัญหาสังคม ปัญหาความขัดแย้ง และการใช้ความรุนแรงรูปแบบต่างๆ (WHO, 1999) ประเทศที่มีทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม และมีความรู้ความสามารถย่อมส่งผลให้ประเทศนั้นได้รับการพัฒนาไปในทางที่ดี มีความเจริญรุ่งเรืองและความสงบสุข ทุกประเทศในโลกจึงพยายามพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อให้ประชาชนมีการศึกษาที่ดี เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ในการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือเออีซี (Asean Economic Community: AEC) ในปี พ.ศ. 2558 ทำให้ประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม (ไทย-ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, 2557) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะคนดี ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ และประสิทธิภาพรองรับความเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ความสำคัญของการศึกษาจึงมี 2 มิติ คือ มิติแรก เป็นการพัฒนาองค์ความรู้และสมรรถภาพในเรื่องต่างๆ และมิติที่สอง เป็นการพัฒนาบุคคลหรือผู้ศึกษาเองให้มีความคิด ความประพฤติ ทักษะคนดี ค่านิยมและคุณธรรม แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2555) ได้มุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีคุณภาพ โดยให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษา เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพและคุณธรรม และเพื่อให้นโยบายการศึกษาของชาติ ในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

ในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรีที่นักศึกษาต้องมี 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554) การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายของการพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพระดับสูงอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ คุณธรรม และมีทักษะทางสังคมที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเอง และสังคม

นักจิตวิทยาได้ศึกษาทักษะทางสังคม (Social Skills) ซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลในการหาทางจัดและหลีกเลี่ยงปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำรงชีวิต เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตต่อไปอย่างมีความสุข (Schinke and Gilchrist, 1984) ประกอบด้วย ทักษะ 6 ด้าน ได้แก่ การมีทักษะการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร (Information Acquiring) การมีทักษะในการแก้ปัญหา (Problem Solving Skill) การมีทักษะในการจัดการกับความเครียด (Coping Skill) การมีทักษะในการสื่อสาร (Communication Skill) การมีทักษะในการควบคุมแนะนำตนเอง (Self-Instruction Skill) และการมีทักษะในการขอรับการสนับสนุน (Support System Skill) ปัญหาที่น่าสนใจ คือ การพัฒนาให้นักศึกษามีทักษะทางสังคมทั้ง 6 ด้านตามที่สังคมคาดหวัง ต้องอาศัยองค์ประกอบอะไรบ้าง และมีแหล่งการ

เรียนรู้ทักษะทางสังคมได้บ้างที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา

Webster (2015) ได้ศึกษาผลของการสอนทักษะทางสังคมต่อความสำเร็จทางการเรียนและการทำงานของนักศึกษา พบว่า ทักษะทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความสำเร็จระยะยาวในการเรียนและงานอาชีพ มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จทางอารมณ์ (EQ) เด็กและวัยรุ่นที่มีกระบวนการเรียนรู้และฝึกการพัฒนาทักษะทางสังคมมาดีจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเรียน มีพฤติกรรมทางสังคมและมีสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว เพื่อน และบุคคลแวดล้อม มีกิจกรรมทางสังคมที่เหมาะสม ทักษะทางสังคมจึงเชื่อมโยงกับการสร้างบริบทภาวะแวดล้อมที่ดีและมีความปลอดภัยในโรงเรียนหรือสถานศึกษา นอกจากนี้การได้รับการฝึกทักษะที่ดีทางสังคมจะทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในนโยบายของโรงเรียนหรือสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนักศึกษา ครูอาจารย์ และผู้บริหาร สถานศึกษาจะมีสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว สามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและ สามารถบริหารจัดการในกิจกรรมหรือพฤติกรรมของนักศึกษาได้ตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษา จากรายงานการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา พบว่า สถาบันทางสังคมหรือกลุ่มบุคคล ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชนและเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นแหล่งการเรียนรู้สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความสามารถในการความคิด ความเข้าใจ ประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆและทักษะทางสังคม (Schwinn et al, 2010; Webster, 2015; National Association of School Psychologist, 2002)

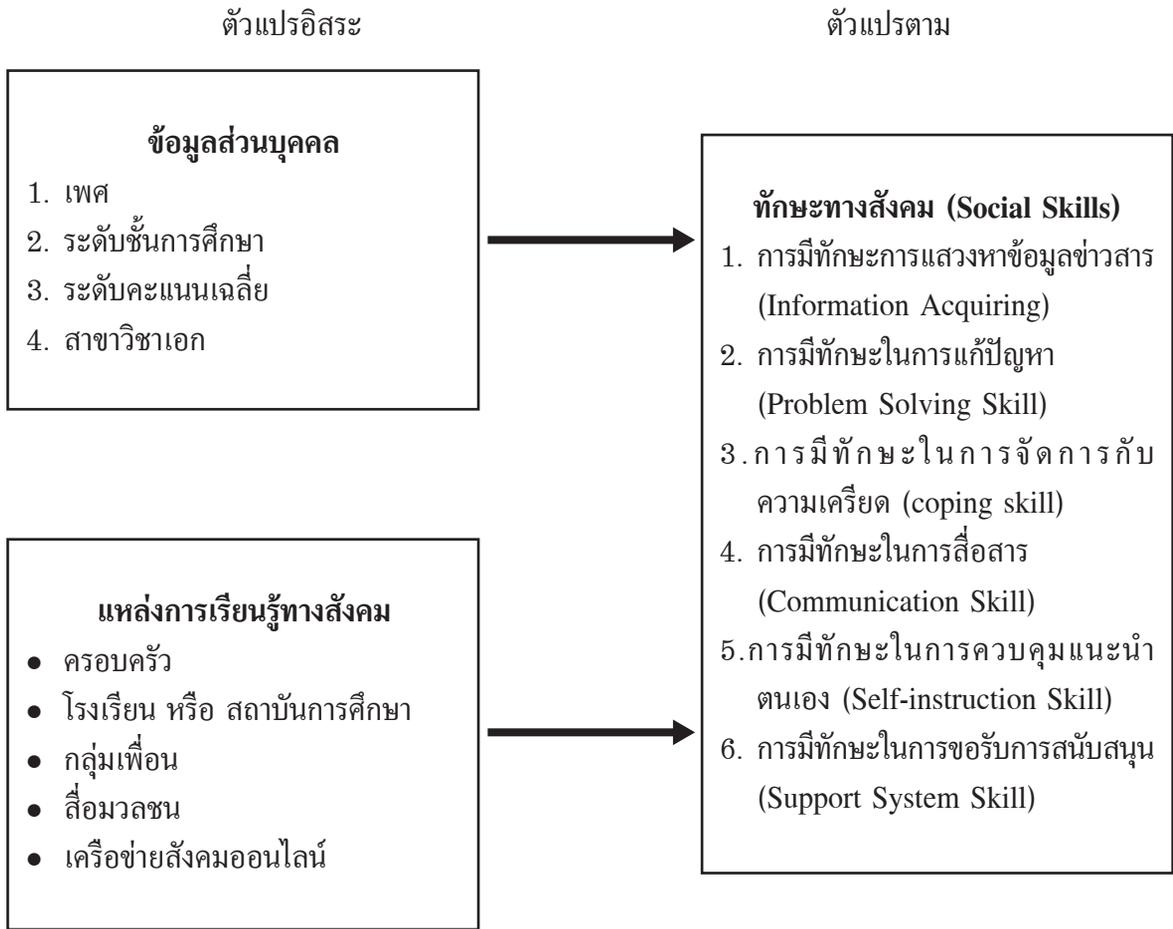
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดังปณิธานที่ว่า มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นเลิศในวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้นำในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ การวิจัย นวัตกรรมทางการศึกษา อนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และเป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคม ตลอดจนมีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นสถาบันชั้นนำที่มีความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Educational Organization: EEO) การผลิตและพัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษา การวิจัยตลอดจนให้บริการทางการศึกษาได้อย่างครอบคลุมทุกด้านในระดับสากล” การที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีบทบาทในการจะเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสังคมมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาแหล่งการเรียนรู้และทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ความรู้ที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ให้มีความสอดคล้องและสนองต่อนโยบายการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทักษะทางสังคมจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นการศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ย และสาขาวิชาเอก ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. เพื่อศึกษาแหล่งการเรียนรู้ทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ตามการรับรู้ของนักศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาแหล่งการเรียนรู้และทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้วิธีวิจัยแบบ Mixed Methods แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะทางสังคมและเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามเพศ ระดับชั้นการศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ย และสาขาวิชาเอก และส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาจากกรณีตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ลงทะเบียนเรียน ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1,529 คน (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ลงทะเบียนเรียน ปีการศึกษา 2555 การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม จำนวน 318 คน ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรจำแนกตามระดับชั้นการศึกษา และสาขาวิชาเอกกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณโดยสูตรของยามานะ (Yamane, 1973)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นกรณีศึกษาได้จากนักศึกษาที่เต็มใจให้ข้อมูล โดยกลุ่มเพื่อนและอาจารย์ลงความเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ทางสังคมสูง ผู้วิจัยกำหนดเลือกกรณีตัวอย่างจากนักศึกษา

ทั้ง 10 สาขาวิชาเอก สาขาวิชาเอกละ 2 คน รวม 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามทักษะทางสังคม 1 ฉบับ ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นอาจารย์ประจำ หรือผู้บริหารของคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 5 ท่าน หาค่าความเชื่อมั่นเชิงความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency of Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยสูตรของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9134

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ทักษะทางสังคม ลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมตามการรับรู้ของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลไม่ต่อเนื่องใช้การแจกแจงความถี่ (F) และร้อยละ (%) สำหรับข้อมูลต่อเนื่องใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เกณฑ์การจัดระดับของตัวแปรที่ศึกษาใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best, 2006) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ เปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง โดยใช้ t-test และเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ย และสาขาวิชาเอกโดยใช้ One-Way ANOVA ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe'

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีทักษะทางสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.60$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 6 ด้าน พบว่านักศึกษามีทักษะทางสังคมทุกด้านอยู่ใน

ระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ทักษะในการขอรับการสนับสนุน ($\bar{X}= 3.67$) ทักษะในการควบคุมแนะนำตนเอง ($\bar{X}= 3.65$) ทักษะในการจัดการกับความเครียด ($\bar{X}= 3.63$) ทักษะในการสื่อสาร ($\bar{X}= 3.58$) ทักษะการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X}= 3.57$) และทักษะในการแก้ปัญหา ($\bar{X}= 3.50$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ และลำดับที่ ของทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวมและรายด้าน

ทักษะทางสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ค่าระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการมีทักษะการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร	3.57	.55	มาก	5
2. ด้านการมีทักษะในการแก้ปัญหา	3.50	.52	มาก	6
3. ด้านการมีทักษะในการจัดการกับความเครียด	3.63	.55	มาก	3
4. ด้านการมีทักษะในการสื่อสาร	3.58	.54	มาก	4
5. ด้านการมีทักษะในการควบคุมแนะนำตนเอง	3.65	.56	มาก	2
6. ด้านการมีทักษะในการขอรับการสนับสนุน	3.67	.61	มาก	1
รวม	3.60	.48	มาก	

2. นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่มีระดับชั้นการศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ย และสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน มีทักษะทางสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทักษะทางสังคมไม่แตกต่างกัน รายละเอียด ดังนี้

2.1 นักศึกษาทุกชั้นปีการศึกษามีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับมาก การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นการศึกษา

แตกต่างกันมีทักษะทางสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป มีทักษะทางสังคมสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป มีทักษะทางสังคมสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3	2.19	.98	4.33*	.005
ภายในกลุ่ม	314	70.96	.22		
รวม	317	73.91			

ทักษะทางสังคม

ชั้นปีที่ศึกษา	ทักษะทางสังคม						
	n	$\bar{X}$	S.D.	ผลต่างค่าเฉลี่ย			
				ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป
ชั้นปีที่ 1	67	3.50	.53	-			
ชั้นปีที่ 2	73	3.68	.51	.18*	-		
ชั้นปีที่ 3	77	3.50	.59	.01	-.18*	-	
ชั้นปีที่ 4 ขึ้นไป	99	3.70	.62	.20*	.02	.20*	-
รวม	318	3.60	.48				

* $p < .05$

2.2 นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่างกันทั้ง 3 กลุ่ม มีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับมาก การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาที่มีนักศึกษามีระดับคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน มีทักษะทางสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 3.50 มีทักษะทางสังคม สูงกว่านักศึกษามีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 3.00 และนักศึกษามีระดับคะแนนเฉลี่ย 3.00-3.50 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3	2.46	.82	3.90*	.009
ภายในกลุ่ม	314	51.57	.21		
รวม	317	54.04			

ทักษะทางสังคม

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ทักษะทางสังคม					
	n	$\bar{X}$	S.D.	ผลต่างค่าเฉลี่ย		
				ต่ำกว่า 3.00	3.00-3.50	สูงกว่า 3.50
ต่ำกว่า 3.00	62	3.51	.62	-		
3.00-3.50	177	3.60	.71	.09	-	
สูงกว่า 3.50	79	3.74	.54	.23*	.13*	-
รวม	318	3.60	.48			

* $p < .05$

2.3 นักศึกษาทุกสาขาวิชาเอกมีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับมาก มีเพียงนักศึกษาศาขวิชาเอกการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศที่มีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาที่มีสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน มีทักษะทางสังคมแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาศาขวิชาเอกภาษาอังกฤษ มีทักษะทางสังคม สูงกว่านักศึกษาศาขวิชาเอกจิตวิทยา วิชาเอกเทคโนโลยี

การศึกษา วิชาเอกการศึกษาตลอดชีวิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย วิชาเอกสังคมศึกษาและวิชาเอกการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาศาขวิชาเอกวิทยาศาสตร์การกีฬาและนักศึกษาศาขวิชาเอกภาษาไทย มีทักษะทางสังคมสูงกว่านักศึกษาศาขวิชาเอกการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	9	4.13	.46	2.03*	.036
ภายในกลุ่ม	308	69.77	.22		
รวม	317	73.91			

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สาขาวิชาเอก	n	$\bar{x}$	S.D.	ผลต่างค่าเฉลี่ย																
				จิตวิทยา	เทคโนโลยี	วิทย์-กีฬา	การศึกษาตลอดชีวิต	การศึกษาระดับมัธยม	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	สังคมศึกษา	การสอบ	ภาษาจีน							
				เทคโนโลยีการศึกษา	การศึกษา	การศึกษาระดับมัธยม	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา													
จิตวิทยา	30	3.55	.60	-																
เทคโนโลยีการศึกษา	28	3.58	.59	.04	-															
วิทย์-กีฬา	26	3.69	.55	.14	.11	-														
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	19	3.55	.53	.01	-.03	-.14	-													
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	30	3.56	.61	.01	-.02	-.13	.01	-												
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	34	3.65	.69	-.10	-.07	-.04	-.10	-.09	-											
ภาษาไทย	30	3.69	.59	.15	.11	.01	.14	.13	.04	-										
ภาษาอังกฤษ	34	3.85	.57	.31*	.27*	.16	.30*	.29*	.20	.16	-									
สังคมศึกษา	35	3.55	.61	.01	-.03	-.14	-.00	-.01	-.10	-.14	-.30*	-								
การสอบภาษาจีน	52	3.45	.71	-.10	-.14	-.24*	-.10	-.11	-.20	-.24*	-.40*	-.10								
รวม	318	3.60	.48																	

* p < .05

2.4 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทักษะทางสังคมไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามเพศ

แหล่งความแปรปรวน	n	X	S.D.	t	p
ชาย	70	3.62	.48	.21	.834
หญิง	248	3.59	.48		

3. นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อแหล่งการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมมากที่สุด คือ กลุ่มเพื่อน จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 รองลงมา คือ ครอบครัว จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 เครือข่ายสังคมออนไลน์ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และสื่อมวลชน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีความคิดเห็นต่อแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา

ความคิดเห็นต่อแหล่งการเรียนรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครอบครัว	80	25.20
โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา	50	15.70
กลุ่มเพื่อน	108	34.00
สื่อมวลชน	13	4.10
เครือข่ายสังคมออนไลน์	67	21.10
รวม	318	100

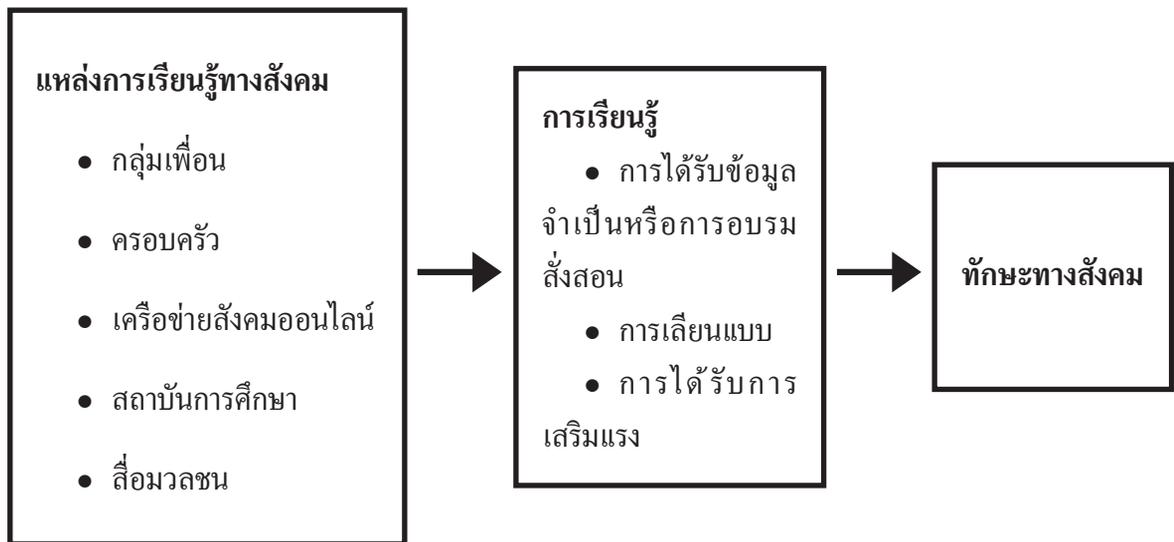

ส่วนที่ 2 แหล่งการเรียนรู้ทักษะทางสังคม
ของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์
นักศึกษา พบว่า แหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา
ทักษะทางสังคมศึกษามากที่สุด คือ กลุ่มเพื่อน รอง
ลงมา คือ ครอบครัว เครือข่ายสังคมออนไลน์
โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา และ สื่อมวลชน
ตามลำดับ โดยที่นักศึกษาได้เรียนรู้การพัฒนาทักษะ
ทางสังคม จากการได้รับข้อมูลจำเป็นหรือการได้รับการ

อบรมสั่งสอน การเลียนแบบ การได้รับการเสริมแรง
จากแหล่งการเรียนรู้ทั้งที่เป็นบุคคล หรือสถาบัน
ทางสังคม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการ
เชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ด้วยการ
วิเคราะห์เนื้อหา สามารถสรุปเป็นกระบวนการเรียนรู้
ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ ตามการรับรู้ของนักศึกษาได้ดังนี้

แผนภูมิ 2 แสดงความสัมพันธ์เชิงเส้นของกระบวนการเรียนรู้ทักษะทางสังคมของนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาสาขาศึกษาศาสตร์มีทักษะทางสังคมในภาพรวมและรายด้าน
อยู่ในระดับมาก จึงเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
ให้แก่ผู้บริหารของคณะศึกษาศาสตร์ที่จะต้องกำหนด
แนวทางและส่งเสริมพัฒนาทักษะทางสังคมทุกๆ ด้าน
ให้กับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ได้แก่การมีทักษะ
การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การมีทักษะในการ
แก้ปัญหา การมีทักษะในการจัดการกับความเครียด

การมีทักษะในการสื่อสาร การมีทักษะในการควบคุม
แนะนำตนเอง และการมีทักษะในการขอรับการ
สนับสนุน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้
กำหนดมาตรฐานของการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับ
ปริญญาตรีที่นักศึกษาต้องมี 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม
จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ
รับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข

การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้จากประสบการณ์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การจัดโปรแกรมการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรม เน้นการฝึกปฏิบัติจริง การจัดทำโครงการร่วมกับชุมชน การศึกษาดูงานในหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย การเรียนรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา ค้นคว้า การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร เน้นวิธีการเรียนรู้แบบบูรณาการ ความรู้ ทักษะ และสถานการณ์เข้าด้วยกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมในทุกๆ ด้านของนักศึกษา

2. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีลักษณะภูมิหลัง ได้แก่ ระดับชั้นการศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ยและสาขาวิชาเอกแตกต่างกัน มีทักษะทางสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง ที่มีทักษะทางสังคมไม่แตกต่างกัน แสดงว่า สภาพแวดล้อมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากคณะศึกษาศาสตร์และมหาวิทยาลัย หลักสูตรและโปรแกรมการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาเอก ระดับชั้นการศึกษา ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมมากกว่าลักษณะทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกลอสเซต (Grosset, 1994) ที่พบว่า ระดับการศึกษาที่สูงกว่าและการมีส่วนร่วมในสังคม มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกกับการบูรณาการทางวิชาการ การบูรณาการทางสังคมและผลลัพธ์ทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของลอง และคณะ (Long et al, 1995) นอรา และคณะ (Nora et al, 1996) ที่พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับสถาบัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) และปัจจัยสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเรียนจนจบหลักสูตรของ

นักศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดรูว์ (Drew, 1998) ที่ศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาด้านผลของการเรียนรู้เพื่อค้นหาลักษณะที่นักศึกษาคาดหวังและต้องการพัฒนา พบว่านักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาที่แตกต่างกันให้ความสำคัญกับคุณลักษณะที่คาดหวัง และต้องการพัฒนาแตกต่างกันและคุณลักษณะที่นักศึกษาให้ความสำคัญมากคือ การจัดการตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการติดต่อสื่อสารและความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านที่นักศึกษาตระหนักรู้น้อยที่สุด คือ ทักษะการแก้ปัญหา ส่วนนักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีทักษะทางสังคมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สปริงเกอร์และคณะ (Springer et al, 1995) ที่พบว่า เพศ ไม่มีอิทธิพลต่อการเข้าใจตนเองของนักศึกษา สิ่งที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาเมื่อเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษามากกว่าคุณลักษณะที่ติดตัวมาของนักศึกษาก่อนเข้ามหาวิทยาลัย

จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงเป็นข้อเสนอแนะต่อคณะศึกษาศาสตร์และสาขาวิชาในการจัดทรัพยากรทางการศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้กำหนดมาตรฐานของการเรียนรู้ของคุณวุฒิระดับปริญญาตรีที่นักศึกษาต้องมี 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลักษณะเฉพาะของแต่ละหลักสูตร โดยให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรในการเรียนรู้ อย่างเท่าเทียมกัน เช่น การมีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เปิดบริการให้นักศึกษาสามารถใช้ค้นคว้าหรือพิมพ์งานนอกเวลาเรียน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในชั้นเรียน ให้นักศึกษาอย่างทั่วถึง การจัดทำโปรแกรมการเรียน

การสอนที่เป็นนวัตกรรม การเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดทำโครงการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การใช้ชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษาได้ เรียนรู้การแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง สามารถ พัฒนาทักษะทางสังคมในการขอรับการสนับสนุน การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร การจัดการกับความเครียด ความสามารถในการสื่อสาร และการควบคุมแนะนำ ตนเอง เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทักษะทางสังคม ของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาเอก และช่วยให้นักศึกษาที่มีระดับชั้นการศึกษา และระดับคะแนน เฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน ได้มีโอกาสพัฒนาทักษะ ทางสังคมได้เท่าเทียมกัน

3. ผลการวิจัย พบว่า แหล่งการเรียนรู้ที่ เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางสังคมตามการรับรู้ของ นักศึกษามากที่สุด ได้แก่ กลุ่มเพื่อน รองลงมา คือ ครอบครัว เครือข่ายสังคมออนไลน์ โรงเรียนหรือ สถาบันการศึกษา และ สื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเพื่อน จึงเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับ คณะศึกษาศาสตร์ในการส่งเสริมให้อาจารย์ และ ผู้เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อน ครอบครัว เครือข่ายสังคมออนไลน์ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจาก สื่อมวลชนของนักศึกษา เพื่อจัดระบบการประสานงาน และส่งเสริมกิจกรรมในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่าง นักศึกษา กลุ่มเพื่อน ครอบครัว อาจารย์หรือสถาบัน การศึกษา ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมนักศึกษาให้มีความหลากหลายรูปแบบและครอบคลุมนักศึกษาใน กลุ่มย่อย ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสสร้างเครือข่าย ทางสังคมกลุ่มเพื่อนทั้งในมหาวิทยาลัยและนอก มหาวิทยาลัยมากขึ้น จัดให้มีการตั้งศูนย์รับฟังปัญหา และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ตามความสามารถและศักยภาพของนักศึกษา โดย มุ่งเน้นให้นักศึกษามีจิตอาสาทำงานเพื่อสังคม การใช้ เครือข่ายทางสังคมอย่างเหมาะสม การเลือกรับข้อมูล

ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีในกลุ่ม เพื่อนและอาจารย์ และการส่งเสริมการเรียนรู้ ทางสังคมผ่านกิจกรรมและชมรม ต่างๆ ของสถาบัน การศึกษา ซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะ ทางสังคมมากขึ้น

4. ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำโครงการ ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพและการฝึกงานในชุมชน การได้ร่วมทำงานกับ คนในชุมชนหรือหน่วยงานภายนอก ว่าเป็นแหล่งการ เรียนรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาทักษะทางสังคม จึงเป็น ข้อเสนอแนะต่อคณะศึกษาศาสตร์และสาขาวิชาใน การส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรและโปรแกรม การเรียนการสอน ที่เน้นให้ชุมชนเป็นฐานในการ เรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการ ทำงานกับชุมชนหรือหน่วยงานภายนอก เรียนรู้ที่จะ พัฒนาทักษะทางสังคมทุกๆ ด้าน เพื่อปรับตัวและ ทำงานร่วมกับชุมชนตามวิถีชีวิตแบบไทย นอกจากนี้ การได้เรียนรู้กับผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน วัฒนธรรม ประเพณี พิธีกรรมต่างๆ ที่มีในชุมชน ทำให้นักศึกษา เรียนรู้ที่จะปรับตัวมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น อันเป็น พื้นฐานสำคัญในการเลือกกระทำ มีพฤติกรรม การแสดงออกที่เหมาะสม หรือสามารถปฏิบัติงาน ร่วมกับบุคคลต่างๆ ในชุมชนและสังคมอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะในกลุ่ม นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ดังนั้นเพื่อให้เกิดการขยายขอบเขตและการประยุกต์ ความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้นจึงควรมีการศึกษา เรื่องนี้ในกลุ่มประชากรอื่นๆ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ในการอธิบายปัจจัยและแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะทางสังคม ในทุกๆ ด้านของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย เรื่อง การศึกษาแหล่งการเรียนรู้และทักษะทางสังคมของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับนี้ได้รับทุนการสนับสนุนจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2550). **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 10)**.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2555). **รายงานประจำปีการศึกษา 2555**. นครปฐม.

ไทย-ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. (2557). **ความได้เปรียบเสียเปรียบไทยใน AEC**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 21 เมษายน 2557. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2558. จาก <http://www.thai-aec.com>.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). **ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554**. กรุงเทพมหานคร. กระทรวงศึกษาธิการ.

Best, John W. (2006). **Research in education**. Boston, Mass: Allyn and Bacon.

Drew, S. (1998). "Students' perceptions of their learning outcomes." **Teaching in Higher Education**. 3(2): 197 – 215.

Grosset, J.M. (1994). **Patterns of integration and commitment and higher education outcomes among black students from different socioeconomic backgrounds**. [CD-ROM]. Abstracts from: ProQuest File: Dissertation Abstracts Item: 9430955.

Long, B.E., Sowa, C. J. and Niles, S.G. (1995). "Differences in student development reflected by the career decisions of college seniors." **Journal of College Student Development** 36 (1995, January/ February): 47-60.

Nora, A., Cabrera, A., Hagedorn, L.S. and others. (1996). "Differential Impacts of academic and social experiences on college-related behavioral outcomes across different ethnic and gender groups at four-year institutions." **Research in Higher Education** 37: 447-451.

Schinke, Steven P. and Gilchrist, Lewayne D. (1984). **Life skills counseling with adolescents**. Baltimore, MR: University Park Press.

Springer L., Terenzini, P.T., Pascarella, E.T. and others. (1995). "Influences on college students' orientations toward learning for self-understanding." **Journal of College Student Development**. (January/ February): 5-18.

Schwinn, T.M., Schinke, S.P., & Di Noia, J. (2010). **Preventing drug abuse among adolescent girls: Outcome data from an Internet-based intervention**. Prevention Science.

- Webster, J. (2015). **Teaching Social Skills: Success in Social Skills Leads to Academic and Functional Success.** [Online]. Retrieved April 11, 2015. from <http://special.ed.about.com/od/characterbuilding/a/Teaching-Social-Skills.htm>.
- World Health Organization. (1999). **Live Skills Education Planning for Research.** Geneva: WHO.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis.** 3rd ed. New York: Harper and Row International.